

Barns tilpasning til traumer

Zeuthen K.

Kærlighed og overlevelse

Barneseksualitet og seksuelle traumer. 237 s.
København: Akademisk Forlag, 2009.
Pris DKK 269
ISBN 978-87-500-4094-1

Dette er en omarbeidet versjon av psykolog Katrine Zeuthens ph.d.-grad med samme tittel fra 2007.

Hun utførte dette arbeidet mens hun var tilknyttet «Team for seksuelt misbrukte barn» ved Rigshospitalet

i København. Zeuthen ønsker å nå voksne som er opptatt av og har omsorg for barn der det er mistanke om seksuelt misbruk. Hensikten er å øke forståelsen for barnets tilpasning til både det å ha blitt utsatt for overgrep og til de voksne som tar vare på barnet. Sentralt for forfatteren blir argumentasjonen for at barnet alltid fungerer i en relasjon, barnet er alltid avhengig av en voksen og barnets tilpasning til traumat vil alltid preges av dette. Barnets utvikling og relasjoner til andre blir forstyrret ved overgrep fra voksne.

Språket er et stort sett lettforståelig dansk. Forfatteren tar utgangspunkt i psykoanalytisk orientert tenkning – med vekt på både ubevisst og bevisst tilpasning. Dette gir styrke til beskrivelsene, men kan også gjøre deler av teksten vanskelig tilgjengelig for lesere som ikke er spesielt inne i psykoanalytiske begreper og teorier.

Katrine Zeuthen gir først en generell innføring i temaet «barn utsatt for seksuelle overgrep», med utgangspunkt i danske erfaringer og undersøkelser. Disse synes å være i overensstemmelse med både norsk (1) og internasjonal kunnskap. Hun går så raskt videre til hovedprosjektet: Å beskrive barnets subjektive opplevelse og relasjonelle tilpasning. Tre kasus illustrerer tenkningen gjennom alle kapitler, samtidig beskrives disse kasusene mer detaljert gjennom egne kapitler senere. Etter innledningskapitlet begrunnes barnets tilpasning til det å ha blitt utsatt for overgrep og omsorgssvikt. Her legges det vekt på barnet og tilpasningen til andre – med gjennomgang av psykoanalytisk utviklingspsykologi og mer moderne tilknytnings- og mentaliserings-teori. Som innledning til de tre omfattende kasuspresentasjonene diskuteres formålet med psykoanalytisk orientert behandling: Å hjelpe barnet tilbake til egen utvikling. Siste kapittel er en diskusjon av psykoanalytisk bidrag til vår viten og vitenskapen om barns opplevelser av traumer; opplevelser som også er forskjellig fra det observerte som ofte beskrives som kognitive,

fenomenologiske og nevrovitenskapelige fenomener. Den psykoanalytiske forståelsen blir da et supplement til å forstå barnets motivasjoner.

Styrken er de detaljerte innblikk *Kærlighed og overlevelse* gir i behandlingen av traumatiserte barn. Kasuspresentasjonene er en beskrivelse av formålet med behandlingen, både metode og tenkning underbygger argumentasjonen for hvorfor det må jobbes med barnets relasjoner gjennom relasjonen til terapeuten. Kasuspresentasjonene er også et sterkt bidrag til å åpne opp for innsyn i hva som skjer i psykoterapi med barn og dermed også i psykoanalytisk orientert behandling generelt. Boken er egnet for kolleger og andre som er opptatt av hvordan barnet subjektivt og relasjonelt opplever og tilpasser seg traumer, et perspektiv som sjelden kommer frem i slik systematisert form.

Rune Johansen
Oslo

Litteratur

1. Myhre AK, Borgen G, Ormstad K. Seksuelle overgrep mot prepubertale barn. Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 2511–4.

EKG-samling med for kortfattede kommentarer

Pahlm O.

EKG i klinisk praksis

Fallbeskrivelser med tolkninger. 209 s, tab, ill.
Lund: Studentlitteratur, 2008. Pris SEK 280
ISBN 978-91-44-05171-0

Studenter og turnusleger opplever ofte at EKG-tolkning er vanskelig. Overgangen virker stor fra de fysiologiske prinsippene til klinikerens handlingskompetanse. Derfor er erfarne klinikers gode eksempel-samlinger med tolkninger nyttige både for forståelse og gjenkjennelse. Olle Pahlm, professor i klinisk fysiologi og overlege ved Bild- og Funktionsdiagnostisk Centrum ved Lunds universitet har utgitt en samling med 100 EKG-er. Forfatteren er en velrenommert forsker på feltet og har deltatt i den amerikanske komiteen som har utarbeidet retningslinjer for tolking av EKG.

EKG-ene er lekkert reproduisert. Man har valgt å fremstille ett gjennomsnitts QRS-kompleks for hver avledning og en rytmebremse over noen sekunder fra avledning II. Dette gir glatte, pene og støyfrie signaler, men passer dårlig når ikke alle hjerte-

slagene er like. Heldigvis har forlaget lagt ut de komplette registreringene på Internett.

Tolkingene er svært knappe, og premissene for dem oppgis sjelden. Det reduserer nytteverdien, fordi den mindre erfarne leser ofte vil måtte slå opp i en lærebok for å finne for eksempel grenseverdiene for venstre ventrikel-hypertrofi og hvordan man frekvenskorrigerer QT-tiden. Utvalget er bra med hensyn til akutt hjerteinfarkt, selv om det fokuseres lite på STEMI (ST-elevasjonsinfarkt) og nSTEMI, der skillet er viktig for å avgjøre når det skal utføres kononarintervensjon. Dessuten savner jeg perikarditt, elektrolyttforstyrrelser og EKG hos barn, og jeg skulle ønske at forfatteren hadde brukt Cornells kriterier for å vise venstre ventrikel-hypertrofien i eksemplene 52 og 77. Disse kjennetegnene er viktige for oppfølgingen av hypertoni-pasienter. Det hadde også vært nyttig å sett noen eksempler der computertolkning av EKG er bra eller dårlig. Emnemannig er EKG-ene i tilfeldig rekkefølge. Dette avspeiler den kliniske hverdagen, men gjør boken mindre egnet for oppslag.

Blant kardiologer går det sport i å være uenig om tolkingen av EKG. Jeg finner således en drøy håndfull eksempler der jeg er uenig med tolkingen eller synes den er mangelfull. Den største innvendingen min er likevel de altfor knappe kommentarene med diagnostiske premisser og kliniske konsekvenser. Dette burde kunne rettes opp i senere opplag.

Knut Gjesdal

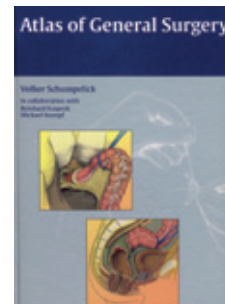
Hjertemedisinsk avdeling
Oslo universitetssykehus, Ullevål

Nytt, men utdatert operasjonsatlas

Schumpelick V.

Atlas of general surgery

608 s, ill. Stuttgart: Thieme, 2009. Pris EUR 130
ISBN 978-3-13-144091-4

Tre år etter den andre tyske utgaven av dette operasjonsatlas foreligger det nå i engelsk oversettelse. Det er tenkt som et oppslagsverk for utdanningskandidater i kirurgi, og skal dekke det forfatteren mener enhver kirurg bør beherske, uavhengig av grenspesialitet.

En generell innledende del tar for seg grunnleggende kirurgisk teknikk og enkle prosedyrer som urinblærekateterisering, pleurapunksjon, ascitespunksjon og venøse